

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

V legislatura

Any 2001

Núm. 32

Presidència de l'Honorable Sr. Santiago Ferrer i Costa.

Sessió celebrada dia 5 d'abril del 2001

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- PREGUNTES:

- 1) RGE núm. 812/01, de l'Hble. Diputat Sr. Simó Gornés i Hachero, del Grup Parlamentari Popular, relativa a gestions fetes per tal de no perdre les inversions a Pollentia i Torre de'n Gaumés. 466
- 2) RGE núm. 814/01, de l'Hble. Diputat Sr. Simó Gornés i Hachero, del Grup Parlamentari Popular, relativa a funcions del Sr. Joan Arrom. 467
- 3) RGE núm. 904/01, de l'Hble. Diputat Sr. Simó Gornés i Hachero, del Grup Parlamentari Popular, relativa a l'explotació del bar del Museu de Menorca. 470

II.- COMPAREIXENCES:

- 1) RGE núm. 4887/00, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió de Cultura, Educació i Esports, pertanyents al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Conseller d'Educació i Cultura, per tal d'informar sobre les biblioteques i arxius gestionats per la comunitat autònoma de les Illes Balears. 471
-

EL SR. PRESIDENT:

Començam la sessió de la comissió d'avui i en primer lloc els deman si es produeixen substitucions. No.

I.1) Pregunta RGE núm. 812/01, de l'Hble. Diputat Sr. Simó Gornés i Hachero, del Grup Parlamentari Popular, relativa a gestions fetes per tal de no perdre les inversions a Pollentia i Torre de'n Gaumés.

Per tant, procedim al debat del primer punt de l'ordre del dia relatiu a preguntes i començam per la RGE 812/01, relativa a gestions fetes per tal de no perdre les inversions a Pollentia i Torre de'n Gaumés. Per formular la pregunta té la paraula l'Hble. Sr. Gornés i Hachero.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Aquesta pregunta la vàrem fer arran de unes notícies i per allò que coneixem de unes inversions compromeses per part del Ministeri de Cultura a dos jaciments arqueològics propietat de l'Estat, que són Torre de'n Gaumés i Pollentia. L'any passat vàrem tenir la mala notícia que cap empresa es va presentar al concurs que havia fet el Ministeri de Cultura perquè empreses especialitzades es presentassin per executar unes obres que nosaltres creim que són del màxim interès, per tal de rehabilitar una molt petita part del nostre patrimoni històric i arqueològic.

Nosaltres el que volíem saber en aquesta pregunta és quina és la situació actual? Quines gestions s'han fet? I la disposició del Ministeri anunciada en part, per tal de tornar a treure a concurs aquestes obres i finalment es puguin executar.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. Sr. Conseller pot contestar.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Sr. Gornés, bé abans de contestar-li a la seva pregunta voldria justificar i excusar la no presència en aquesta comissió del Director General de Cultura, Sr. Pere Muñoz, que avui es troba a Bilbao perquè s'ha d'inaugurar una exposició d'un pintor resident a Menorca i a la vegada ha d'establir un conveni d'intercanvis d'exposicions a la Sala Recalde de Bilbao. Per tant crec que està justificada la seva no presència.

Bé tot d'una que vàrem tenir coneixement a la conselleria de la no adjudicació dels projectes presentats per a la rehabilitació del Fòrum de Pollentia a Alcúdia i la restauració dels jaciments arqueològic de la Torre de'n Gaumés a Alaior, el Director General de Cultura va sol·licitar una entrevista al Subdirector General del l'Institut del Patrimoni Històric espanyol, Sr. Álvaro Martínez Novillo.

Aquesta reunió va tenir lloc dia 7 de setembre de l'any 2000 a la seu de l'institut a Madrid, amb la presència també del Director General de Belles Arts i Béns culturals del Ministeri d'Educació, Cultura i Esports, el Sr. Joaquín Puig de la Bella Casa. A la reunió el Subdirector de l'Institut va explicar que el principal problema per a la no adjudicació del projecte va ser que no es varen presentar empreses amb la qualificació que se'ls demanava i per tant, s'adjudicació per aquest motiu va quedar deserta i així es va comprometre en aquella reunió a incorporar les quantitats en els pressuposts de l'any 2001 i estudiar la fórmula, ja fos augmentant el pressupost en un 10%, modificant la qualificació de les empreses que si havien de presentar, per tal de poder solucionar l'any 2001 el problema.

En data de dia 7 de desembre de l'any 2000, el Director General de Cultura va sol·licitar novament per escrit al Sr. Álvaro Martínez la consideració dels projectes per a la seva nova tramitació durant l'any 2001 i dia 22 de gener de l'any 2001 el Sr. Álvaro Martínez es va reunir a Palma novament amb el Director General de Cultura i li va confirmar la tramitació per enguany dels projectes del Fòrum de Pollentia i de la Torre de'n Gaumés.

Vostè Sr. Gornés sap que aquest problema, malauradament, és molt habitual, normalment n'hi pot haver dos de problemes, uns que els pressuposts surten molt a la baixa i per tant, les empreses no veuen rendible presentar-se en aquests concursos convocats per les administracions públiques, i després una setmana que sol passar és que s'exigeixen qualificacions a les empreses que opten per aquests concursos públics i a Balears no hi empreses que els tinguin i això sol ser un problema molt habitual. Es fan gestions per veure de quina manera es podrien resoldre el tema de l'exigència de la qualificació, sempre i quan evidentment, reduir l'exigència de la qualificació no vagi en detriment de la qualitat de la restauració que s'hagi de generar.

En qualsevol cas tenim la sensació i la confiança que l'any 2001 es podrà fer allò que no podrà fer allò que no es va poder fer l'any 2000 i així si ha compromès, com he dit, el Sr. Álvaro Martínez.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Sr. Gornés vol intervenir en torn de contrarèplica?

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Sí, gràcies, Sr. President. Coincidim en gran part amb el panorama que ens ha dibuixat el conseller respecte, sobretot a les qualificacions de les empreses. És cert que el Ministeri de Cultura tira molt amunt, però també és cert que les Illes Balears hi ha almanco s'han executat obres de restauració i rehabilitació, tot tipus de béns d'interès cultural, o qualsevol tipus de patrimoni històric que han tengut resultats més que suficients i adients.

Jo crec que la labor a fer aquí és intentar convèncer al Ministeri que coneixent les diferents qualificacions que hi ha d'empreses de les Illes Balears, que intentin baixar el llistó en aquest nivell, som un territori insular i evidentment no tenim la especialització que altres terres puguin disposar. Jo el que li vull dir és que pot comptar amb el nostre suport aquí, perquè aquesta inversió no es perdi, ja és important o excepcional que el Ministeri fixi les seves mires sobre béns patrimonials de les Illes i que manifesti la seva voluntat d'invertir-hi com perquè nosaltres no facem tot allò que estigui a la nostra mà per tal que sigui així.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. Sr. Conseller per tancar la pregunta.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Sr. Gornés li puc assegurar que des de la Direcció General de Cultura es faran els màxims esforços, com s'han fet fins ara, per resoldre el tema.

Efectivament aquí hi ha doble problema, un problema d'àmbit estatal i és que algunes vegades el grau d'exigència de la qualificació de les empreses també resulta una demanda excessiva a altres llocs de l'Estat, no només a Balears, perquè això és un tema que ja s'ha plantejat a les reunions de les diferents comunitats autònomes a la Comissió de Patrimoni i després hi ha un segon problema afegit a l'anterior, que és més específic de Balears i és que el fet de fer una obra de la península o una restauració d'un monument a Balears, lògicament li surt més poc a compte que si fos a terres peninsulars aquesta restauració i això encara d'alguna manera convida més poc a poder presentar-se en aquest concurs.

En qualsevol cas, la petició que es redueixi la qualificació exigida i a la vegada que es pressuposti més a costos reals i tenint en compte també els costos afegits que la insularitat representa, això és una cosa que en diverses cartes i contactes directes i orals que ha tengut el Director General de Cultura s'ha plantejat.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

L2) Pregunta RGE núm. 814/01, de l'Hble. Diputat Sr. Simó Gornés i Hachero, del Grup Parlamentari Popular, relativa a funcions del Sr. Joan Arrom.

Idò passam a la segona pregunta que és la RGE 814, relativa a funcions del Sr. Joan Arrom. Per formular la pregunta té la paraula l'Hble. Sr. Gornés Hachero per un temps de 10 minuts.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Seré més breu en aquesta pregunta, la varem formular en el seu dia arran de un escrit que varen veure a la premsa signat per el Sr. Joan Arrom com a delegat de teatre.

Nosaltres fins a la data desconeixíem que hi hagués un delegat de teatre a les nostres Illes, posteriorment en contestació a una sèrie de preguntes formulades per aquest diputat també, hem sabut que també hi ha un delegat de promoció del llibre, o sigui tal vegada hauríem pogut formular aquesta pregunta d'una forma més genèrica respecte als delegats en qüestions culturals que hi pugui haver a la Conselleria d'Educació i Cultura.

He de confessar primer de tot que hem va sorprendre el veure que la conselleria optava per delegacions d'aquests tipus, per tal de promocionar àrees i matèries que al nostre entendre són competències dels consells insulars, va ser en aquest sentit el que varem formular la pregunta per saber exactament quines són les funcions, quina és el tipus de gestió i el tipus de feina que fa el Sr. Joan Arrom, però intentarem també ampliar el nostre coneixement sobre les diferents funcions que puguin fer altres delegats derivada d'aquella resposta que ens ha fet arribar el conseller recentment.

I en principi això és tot.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. Sr. Conseller per contestar.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Sr. Gornés, bé aquí jo diria que hi ha diverses qüestions que ha plantejat vostè. Primer de tot la qüestió de nom, en realitat la figura de delegat és una cosa purament, no tenc cap tipus de consideració legal- administrativa, és una pura nomenclatura que serveix perquè una persona que es responsabilitza d'impulsar les actuacions en matèria teatral que la conselleria desenvolupa quan va a una fira de teatre o va a parlar amb un director de teatre, o va a parlar amb la Diputació de Barcelona, estigui identificat com a alguna cosa. Per tant, jo diria que més aviat és de consum intern i probablement el Sr. Joan Arrom no hauria estat necessari ser autotitulat delegat, que més aviat és una cosa de consum intern, no li donaria més importància.

Segona cosa, vostè diu que les tasques que realitza el Sr. Joan Arrom són pròpies dels consells insulars, evidentment aquí jo l'he de contradir en termes absoluts. En aquesta legislatura s'ha fet una cosa entre la conselleria i els consells insulars que no s'havia fet mai i és dividir o repartir clarament les funcions d'uns i altres i així jo diria que està assumit pels diferents responsables dels consells insulars de cultura i també per la pròpia conselleria. A la conselleria li corresponen tres coses, bé n'hi podem afegir una altra, quatre. Primer relacions amb l'Estat, cosa que evidentment no fa el Sr. Arrom, sinó el Sr.

Pere Muñoz. Segona cosa promoció de la cultura a l'àmbit escolar, en el cas del Sr. Arrom, promoció del teatre a l'àmbit escolar. Segona foment dels intercanvis culturals entre Illes, foment dels intercanvis teatrals entre Illes. I tercera cosa projecció exterior de la cultura de les Illes Balears.

Aquestes tres competències ha quedat molt clar que corresponen al Govern de les Illes Balears i així ha estat assumit dins aquest repartiment funcional per als diferents responsables de cultura dels diferents consells insulars, sense cap problema ni un. Aleshores el Sr. Joan Arrom què fa? Fa aquestes tres coses a dins l'àmbit específic del teatre, teatre dins el món educatiu, intercanvis teatrals entre Illes i projecció exterior del teatre de les Illes Balears. Clar vostè sap, perquè coneix prou la Conselleria d'Educació i Cultura, que la Conselleria d'Educació i Cultura té una petita estructura administrativa i després té dues persones que formen part, no de centres gestionats per la conselleria, sinó que estan a la mateixa seu de la Direcció General de Cultura, que són per dir-ho d'alguna manera experts en gestió cultural, són la Sra. Catalina Ferrando i la Sra. Maria Antònia Cantarelles, la Sra. Maria Antònia Cantarelles encarregada de les qüestions relacionades amb les arts plàstiques en tots els sentits i la Sra. Ferrando patrimoni i diríem coordinació de la gestió dels diferents centres que es produeixen i també patrimoni molt especialment.

Aleshores és evident que queden unes àrees de cultura que no tenien un tècnic en gestió cultural, cosa que pensam que és necessària i a propòsit al Sr. Arrom li hem encarregat aquesta funció, semblantment a com el Govern del Partit Popular a la passada legislatura, per exemple va nomenar el Sr. Manuel De Santos, pels temes que feien referència a llibres, funció molt simètrica a la que pot tenir el Sr. Joan Arrom en matèria de teatre. Evidentment aquí jo duc una relació exhaustiva de totes les coses que el Sr. Joan Arrom ha estat responsable directe, en faré un petit resum. Una cosa sí que vull dir, ha estat altíssimament rendible per al teatre de les Illes Balears que hi ha hagut una persona que coneix molt el món del teatre, s'ha dedicat a fons a fer aquests tres tipus d'actuacions que jo he esmentat abans.

Quan dic ha estat rendible no només rendible en termes de projecció de la cultura pròpia de les Balears, sinó en termes d'increment molt considerable dels ingressos, per tant de rendiment econòmic, generats per totes aquestes iniciatives que el Sr. Joan Arrom ha impulsat. Evidentment jo no diré que és exclusivament gràcies al Sr. Joan Arrom, sense les companyies de teatre que haguessin ofert productes atractius, que fossin per tant compatibles dins les programacions de les fires, dins teatres de Barcelona o València, etcètera, no haurien servit per res les iniciatives del Sr. Joan Arrom, però és evident que les seves relacions, la seva insistència i les seves gestions directes han estat altament rendibles.

Posats a fer el petit resum que podem fer, en matèria de teatre en el món educatiu, evidentment no només ha participat a l'organització de mostres de teatre escolar, sinó que també ha participat en la producció d'espectacles teatrals d'interès escolar, ha creat i ha gestionat el circuit escolar de tallers de

teatre, ha elaborat materials per una activitat educativa "conèixer el teatre", ha col·laborat amb el departament de dinàmica educativa de l'Ajuntament de Palma, ha creat i ha gestionat un fons de material teatral de préstec, que ha tengut una gran mobilitat per als instituts i ha permès que els estudiants organitzessin els estudiants les seves representacions amb més mitjans tècnics, ha coordinat i ha participat a les primeres jornades professionals de teatre a les Illes Balears, etcètera.

En termes d'intercanvi entre Illes, és a dir, ha estat el qui ha gestionat els intercanvis que hi ha hagut entre els grups i les institucions teatrals, els malalts del grup la Clota groc a Mallorca, la participació a les jornades de teatre celebrades a Ciutadella i sobretot el Sr. Joan Arrom ha fet una gran tasca molt intensa i molt productiva a tot el que fa referència a la projecció exterior. No només ha coordinat i gestionat les ajudes a la projecció exterior del grups de teatre de les Illes Balears, sinó que també ha elaborat el material publicitari i de promoció del fet teatral illenc, unes fitxes magnífiques de cada grup i el seu corresponent espectacle, que hem enviat a molta gent, ha gestionat i aconseguit la inclusió dels grups illencs al circuit teatral de l'oficina de difusió artística de la Diputació de Barcelona, la inclusió del grups illencs al circuit teatral de la Generalitat Valenciana, ha gestionat un conveni amb l'associació d'actors i directores professionals de Catalunya i l'associació d'actors i actrius professionals de les Illes Balears, ha aconseguit que les Illes Balears participessin a la mostra de teatre d'Alcoi l'any 2000 amb un estand propi i ha aconseguit que l'any 2001 les Illes Balears fossin comunitat autònoma convidada, l'única que hi ha convidada, el festival d'Alcoi és un dels més importants de l'Estat.

L'any passat va aconseguir col·locar ni més ni manco que cinc obres al festival Sitges teatre internacional, també un festival de teatre molt prestigiós i a més una coproducció i l'any 2000 n'ha col·locada una altra de coproducció. L'any passat al festival de Tàrraga va aconseguir que hi anessin quatre o cinc grups amb un estand propi. Totes aquestes coses, festival estiu grec 2000, enguany altra volta festival grec, al teatre nacional de Catalunya una coproducció, després l'any 2000 un grup de teatre, Gong teatre a la Sala Muntaner de Barcelona, una altra a l'espai Grossa de Barcelona, una altra al teatre Tantarantana, l'any 2001 altes veus d'Iguana Teatre a València, revés que en aquests moments ja s'ha acabat de representar de'n Pep Tosar en el Teatre Lliure de Barcelona.

Què vull dir amb això? Que el Sr. Joan Arrom ha estat en termes absoluts qui ha aconseguit totes aquestes coses, evidentment no. Ja he dit abans que si no hi hagués hagut una premissa prèvia, que és la qualitat dels productes que s'oferien això no hauria estat fàcil, però el mercat teatral, com el mercat cultural en general està molt saturat d'oferta i per tant, tenir un bon gestor de l'oferta de Balears, que tenguí un coneixement del terreny, que tenguí relacions personals, que quan va a parlar amb algú sigui un interlocutor que és percebut com a un interlocutor qualificat, això ajuda molt i una prova de la seva ajuda és la comparació de l'any 2000 en matèria de projecció del teatre les Illes Balears en qualsevol any anterior de qualsevol moment històric el canvi és com a mínim crec jo d'un 10 a 100

de diferència. Tot això es podrà veure quan pròximament, quan dic pròximament vull dir molt pròximament es publiqui la memòria de cultura de l'any 2000, que la conselleria ja ha elaborat, deu estar en fase gairebé d'impressió, allà on es veuran les diferents actuacions teatrals dutes a terme.

Per tot això, crec que és sobradament justificat que dins la Direcció General de Cultura hi hagi una persona dedicada a aquesta activitat, que no només és una activitat culturalment molt important, sinó que també és una activitat econòmicament molt important el teatre i crec que la figura i la feina ben feta del Sr. Joan Arrom ha fet possible que les Balears comencem a treure-li un nivell considerable de rendiment cultural i econòmic.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Sr. Gornés en torn de contrarèplica.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Sr. Conseller, les meves reflexions arran del que ens ha explicat van cap a dos camins. Primer amb allò que ha comentat vostè primer de tot, el tema de la nomenclatura, que la qualificada com de consum intern, tal vegada sigui de consum intern, però la realitat és que el Sr. Joan Arrom signa i figura com a delegat de teatre i és aquesta delegació, aquest títol el que ens va sorprendre més i ho dic així perquè si tots sabem que hi ha uns funcionaris, no entraré si són pocs, molts, suficients o no, a la Direcció General de Cultura que tenen unes funcions encomanades com a tècnics diguem i per damunt hi ha un Director General de Cultura, que en teoria és qui hauria d'impulsar aquests quatre grans eixos que vostè ha dit que s'havien acordat amb els consells insulars i la conselleria, en referència a relacions amb l'Estat, promoció de la cultura a l'àmbit escolar, foment d'intercanvis entre illes i projecció exterior de la cultura.

És per tot açò que no acab de veure com encaixa el delegat de teatre, com tampoc acab de veure com encaixen altres delegacions, que com he dit abans n'hem tengut constància recentment. No sabem si són càrrecs polítics amb decisió per prendre les determinacions necessàries per impulsar aquesta intensa llista de gestions que vostè ens ha comentat, que no criticam, en principi ens semblen correctes i en cap cas, com és de suposar, dubtam de la bona professionalitat d'aquest senyor, que suposam que en sap de teatre. És aquesta aparent contradicció que nosaltres observam i la posam damunt la taula.

Entrant ja un poc més detalladament, hem vist per altra banda que s'emprenen programes que impliquen esforços, una inversió en matèria teatral molt important, com puguin ser el programes desenvolupats per la Conselleria de Turisme, concretament a través d'Ibatur, el Festival de teatres del món, allà on no sabem quin paper hi té el Sr. Joan Arrom no l'ha esmentat vostè a les diferents iniciatives que ens ha comentat originalment, el que sí pensam nosaltres és si hagués participat directament, que no ho sabem, estam segurs que aquestes

catorze iniciatives teatrals perquè representacions suposam que n'hi haurà moltes més, no hauríem deixat en segon terme a les illes de Menorca i Eivissa, perquè tal i com ens va dir el Conseller de Turisme s'havia previst originalment que tot l'esforç de la iniciativa es centrés a Palma, a causa del major volum de població, que en principi pot ser un criteri acceptable, però que quan veim que es pensa invertir fins a 148 milions de pessetes, dels quals n'hi ha assegurats només 50 i busques, és a dir, una tercera part que per altra banda, açò ens fa pensar quina viabilitat pot tenir aquest projecte si no hi ha assegurada encara aquest finançament i només en tenim un terç, aquest paper de coordinador en aquest cas concret sembla que ha quedat en un segon terme.

En principi, com he dit i torn a insistir, no criticam evidentment la labor que ens sembla, pel que ens ha comentat vostè de meritòria, sinó el concepte de organització i el paper polític que desenvolupa o que pugui desenvolupar aquesta persona d'intermediari de funcionaris i diguem de polítics que manen.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. Sr. Conseller té la paraula.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Sr. Gornés, bé en referència al tema delegat o no a nivell de nomenclatura, jo crec que és un formalisme que no té més importància. Evidentment l'encaix de la seva feina dins l'organigrama de la conselleria jo crec que és absolutament perfecte, la conselleria s'ha de dedicar a quatre coses, de les quals n'hi ha una que és competència exclusiva del Director General i de jo mateix i són les relacions amb l'Estat i les altres tres a l'àmbit teatral, el Sr. Joan Arrom se'n fa càrrec. Evidentment, això supòs que queda clar, qui té la decisió política sobre aquestes qüestions és el Director General de Cultura i jo mateix, el Director General de Cultura, concretament és qui dirigeix tot aquest operatiu, però com pot comprendre qualsevol resultat final implica un llarg procés de cridades, contactes personals i el Director General de Cultura no ho pot fer tot a la vegada i per tant, és necessari que tengui algú més, de la mateixa manera que la Sra. Maria Antònia Cantarelles acaba sent la tota la intendència, per dir-ho d'alguna manera, d'un procés de creació d'una exposició va a compte seu.

Una cosa que voldria dir abans de passar a comentar un moment el tema dels teatres del món, és que clar quan jo he parlat que la conselleria es dedicava a exportar el teatre que es produeix a les Illes Balears he fet un descuit i és que aquest teatre que es produeix a les Illes Balears, en bona és possible perquè els consells insulars i molt especialment el Consell Insular de Mallorca hi dedica molts de pressuposts i recursos públics per fer la producció en la qual el Govern hi participa poques vegades i amb poca quantitat, allò que fa el Govern és col·locar aquelles produccions fora, però si no existissin prèviament i repetesc existeixen sobretot a partir d'una

convocatòria pública que fa el Consell de Mallorca i també algunes ajudes del Consell de Menorca, a Eivissa l'any 2000 no sé si hi va haver cap cas, en aquest moment ho desconec, no seria possible treure productes teatrals realment competitius i capaços de ser atractius a un públic de fora de les Illes Balears. Hagués estat una injustícia per la meua part no esmentar-ho, encara hi he estat a temps.

Després hi ha el tema dels teatres del món. Els teatres del món és un projecte fonamentalment de la Conselleria de Turisme, la qual informa a la Conselleria de Cultura, té uns objectius que no són els que estrictament la Conselleria de Cultura i aleshores la Conselleria de Cultura col·labora aportant, juntament amb els consells insulars concretament de Mallorca, unes possibles produccions de grups d'aquí, que després també serviran per exportar i per tant, per això és que hi participa la Conselleria d'Educació i Cultura, o sigui la Conselleria de Cultura pot participar puntualment i parcialment en una producció sorgida d'alguna illa, si d'aquesta manera hi ha la garantia que es podrà, diríem exportar i projectar posteriorment.

D'altra banda els teatres del món jo crec que és el primer any que es fa i jo tenc l'esperança que si enguany no arriba a les altres illes, que jo crec que alguna producció hi podrà arribar l'any que ve es pogués resoldre parcialment aquest tema. Almanco, no hi era present en el moment que va contestar el Conseller de Turisme la pregunta que em sembla que vostè mateix li va fer, no hi era present a la sala, però en principi la voluntat era fer-ho possible, evidentment dependrà del tipus de producció, dependrà si el Teatre de Maó funciona, la seva capacitat d'implicar-si, perquè els teatres del món no només es fan amb recursos de la Conselleria de Turisme, com vostè ha dit molt bé, no bastarien els recursos de la Conselleria de Turisme, perquè es pretén fer un teatre internacional, amb uns costos de "cachet" molt elevat, etcètera. Però en qualsevol cas, jo crec que s'ha de procurar anualment algunes d'aquestes peces majors que puguin participar en els teatres del món vagin a Menorca i Eivissa. Clar que sí.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.3) Pregunta RGE núm. 904/01, de l'Hble. Diputat Sr. Simó Gornés i Hachero, del Grup Parlamentari Popular, relativa a l'explotació del bar del Museu de Menorca.

Passam a la tercera pregunta la RGE 904/01, relativa a explotació del bar del Museu de Menorca. Per formular la pregunta té la paraula l'Hble. Sr. Gornés i Hachero.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Aquesta pregunta pot semblar una qüestió de tipus menor, però nosaltres la considerem important, per tal d'acabar d'investir la posada en marxa del Museu de Menorca, que es va inaugurar si no record malament l'any 98 i

disposa de les millors instal·lacions museístiques de Menorca. Com dic un dels pocs espais rehabilitats i adaptats per ser oberts al públic que no s'han obert al públic ha estat el bar, en el qual es va fer fins i tot un accés independent de l'entrada principal del museu pensant, amb bon criteri al nostre entendre, que podia funcionar autònomament respecte als horaris de visita del Museu de Menorca.

La conseqüència era positiva perquè, per sort o per fortuna, allà on hi ha un bar, i més si té bones vistes, com és el cas, que gaudeix d'una bona visibilitat damunt el port de Maó, idè -com dic- allà on hi ha un bar hi sol haver gent i és un atractiu més, un handicap més i una excusa per anar a visitar un centre cultural com és el Museu de Menorca.

Nosaltres coneixem un poc els antecedents de la situació, emperò hem pensat ara que passat un temps prudencial, i que sembla ser que estan en portes d'unes possibles transferències dels museus cap als consells insulars, pensam que era important almanco deixar enllestida aquesta qüestió que, com dic, és un afegit més, és un punt d'interès més per tal de poder disposar d'unes infraestructures culturals completes.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gornés. Sr. Conseller, per contestar.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, Sr. Gornés, estic totalment d'acord amb vostè que és necessari que el bar del Museu de Menorca s'obri com més aviat millor. En aquest moment no hi ha cap museu possible que no tenguim una botiga de venda de productes relacionats amb el museu i amb les àrees temàtiques que el museu mostra i, a la vegada, un servei de cafeteria, bar, fins i tot restaurant.

És una qüestió encara que pendent que, segons m'ha dit el director general de Cultura, encara s'està estudiant la fórmula que pugui ser més adient per a l'explotació del bar, i jo el que puc fer -ara m'agradaria que ell hi fos perquè possiblement li ho podria concretar molt més que jo- el que puc fer és intentar assumir el compromís perquè la cosa es resolgui com més aviat millor, que s'estudii la fórmula, les condicions de l'explotació, si ha de ser un concurs públic i una cessió, una concessió de la seva explotació; supòs que serà la fórmula que se cercarà més que explotacions directes.

Jo crec que efectivament els visitants del Museu de Menorca possiblement són en un nombre suficient com perquè un museu pugui ser mínimament rendible i, sobretot, hi pot haver el mateix gestor del bar que també pot generar estratègies de captació de públic més enllà dels estrictament visitants perquè, com ha dit vostè, realment és un lloc de privilegi el mirador que des del sofà d'aquell bar es pot contemplar, realment és una vista que val la pena.

En qualsevol cas és un tema que encara no està resolt, està en estudi, i el que hem de procurar ara nosaltres, i jo assumesc

aquest compromís, és procurar que es resolgui com més aviat millor.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. No hi ha rèplica.

II.1) Compareixença RGE núm. 4887/00, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió de Cultura, Educació i Esports, pertanyents al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Conseller d'Educació i Cultura, per tal d'informar sobre les biblioteques i els arxius gestionats per la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Per tant, passam al segon punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu a compareixences, que és la registre 4887/00, sol·licitada pel Grup Parlamentari Popular, per tal d'informar sobre biblioteques i arxius gestionats per la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Té la paraula, en conseqüència, l'Hble. Conseller d'Educació i Cultura, el Sr. Damià Pons i Pons.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, en principi respondria a la pregunta de quins són aquests equipaments de biblioteques i arxius. Tots els sabem, però els recordaré en veu alta. Primer de tot seria -bé el primer...- Biblioteca i Arxiu de Maó, ubicats en un mateix espai, l'Arxiu del Regne de Mallorca i la Biblioteca Pública de Mallorca.

I ara, si els sembla, faria una mica de repàs descriptiu de cadascun d'aquests equipaments perquè, clar, en una compareixença tampoc no tens una concreció absoluta d'allò que realment interessa en particular, si és que hi ha qualche cosa que interessa en particular, al grup que ha fet la sol·licitud de compareixença.

Si els sembla començaríem per la Biblioteca Pública de Mallorca. En referència al seu personal diríem que hi ha 21 places creades i n'hi ha deu de dotades. Aquesta foto que ara acab de manifestar verbalment, més del doble de places creades que dotades, serà un fet que ens trobarem en els tres equipaments dels quals parlaré. Jo diria que és el gran problema d'aquests equipaments, jo diria que és la gran vergonya d'aquests equipaments, fins i tot, que ara com ara no ha sabut resoldre cap gestor polític i jo tampoc, perquè ja poden saber vostès que sempre te topes amb la dificultat d'ampliació de capítol 1, etc., etc. Això està així amb una petita variació a l'alça, es millora, però petita, jo no en presumiré, és tan petita que no en presumiré, des que es varen transferir aquests tres equipaments a la comunitat autònoma deu fer 20 anys. Ha estat el càncer permanent que han tengut aquests tres equipaments culturals, cosa patètica en un tipus d'equipaments que el personal i la qualificació del personal gairebé és el 90% de la seva -diríem- bona gestió.

Evidentment, jo, posats a cercar-hi explicacions, crec que també n'hi ha algunes. Què passa sobretot al capítol 1 d'aquests equipaments? Passa que està dins el mateix paquet que el capítol 1 dels equipaments docents, que estiren recursos com a sangoneres i, clar, si cada vegada que inaugures un centre docent resulta que hi has de col·locar sis, o set, o vuit persones mínim, conserges, administratius, personal de neteja, etc., etc., i hi ha la dinàmica que hi ha, no és gens fàcil al final prioritzar aquests equipaments culturals, cosa que jo personalment lament moltíssim perquè, com a usuari històric de la Biblioteca Pública de Palma, sé quins són els seus dèficits des de fa molt de temps.

En relació a la Biblioteca Pública de Mallorca jo crec que no podem oblidar un fet, i és l'existència d'un conveni signat dia 17 de juny de l'any 99 entre la Conselleria d'Educació i Cultura, i aleshores també d'Esports, i el Govern de l'Estat en el qual es lliga la creació de la Biblioteca de Can Sales, que serà la nova ubicació d'aquesta biblioteca pública de Mallorca, com saben vostès, actualment situada a la Casa de Cultura del carrer Ramon Llull en un espai absolutament insuficient que comparteix amb l'Arxiu Històric del Regne de Mallorca, es compromet la comunitat autònoma a dotar amb 27 places més la futura biblioteca de Can Sales, 27 places més que gairebé representen 100 milions de pessetes i que posen en evidència el gran negoci de l'Estat fent una biblioteca pública a Mallorca amb 700 milions de pessetes de construcció, quan el solar n'ha costat 397 i el capítol de personal en costarà 100 més cada any durant tots els anys que sobrevisqui aquest equipament cultural, que esperam que sigui fins a l'eternitat.

Can Sales, com saben vostès, és la nova etapa de la Biblioteca Pública de Mallorca. En principi la previsió és que es finalitzi el desembre de l'any 2002; ja saben tots vostès que la història de la biblioteca de Can Sales ha estat una història complicada: l'any 87 es varen fer els primers contactes amb el ministeri, l'any 92 es varen adquirir els terrenys de Can Sales per valor de 397 milions de pessetes, entre el 92 i el 98 hi va haver informes del ministeri, proves del terreny, estudis, visites, 97 cates arqueològiques..., l'any 97 conveni conselleria-MEC, l'any 98 concurs públic, s'hi presentaren 14 projectes i va guanyar el projecte de l'arquitecte José Luís Martín Clabo, l'any 99 formalització mitjançant escriptura pública de la cessió dels terrenys de part de la comunitat autònoma al Govern de l'Estat, dia 5 de juny del 99 el Consell de Ministres aprova una inversió de 743 milions de pessetes per construir la biblioteca, es fa el concurs d'adjudicació d'obres, i finalment s'adjudiquen l'any 2000 a una empresa que és FCC Construcciones -ara no sé exactament quina és, però bé...- per un import de 622 milions de pessetes, el mes de juny. L'arrencada de les obres també té complicacions, perquè ens trobam que hi ha tota una sèrie de coses pendents de resoldre amb Patrimoni, perquè hi havia una ampliació d'alçades, etc., etc., i finalment el desembre passat s'inicien les obres i ara s'estan executant. Per tant, d'aquí a dos anys se suposa que aquesta biblioteca pública, ara situada en el carrer Ramon Llull, es podrà ubicar a l'edifici situat devora l'església de Santa Creu i se suposa que serà una millora notable, un equipament bibliotecari de més de 5.000 metres quadrats, que representarà un avanç de modernització i tecnològic important i, a més a més, se suposa que en personal.

Si parlem del pressupost de la Biblioteca Pública, jo puc dir els tres pressupostos dels tres darrers anys, el pressupost que ens trobarem aprovat i els pressupostos que hem aprovat nosaltres. L'any 99 exactament hi havia un pressupost de 39 milions de pessetes, l'any 2000 aquest pressupost va ser de 47.947.000 pessetes, i l'any 2001 és de 50.500.000 pessetes. Per tant podem dir que ha augmentat 11 milions de pessetes respecte del 99 el pressupost d'aquesta biblioteca.

Si parlem de les activitats, dels usos, del funcionament de la biblioteca, algunes dades estadístiques; per exemple, el nombre de visitants -visitants deu voler dir usuaris, però aquí m'han posat visitants- l'any 99 varen ser 53.575 i l'any 2000 varen ser 63.491, si bé va baixar una mica l'any 2000 respecte del 99 respecte al nombre d'usuaris inscrits, o sigui, aquelles persones que van a la biblioteca i, a més, es fan una fitxa personal per després poder participar en el tema del préstec de llibres i tot això. L'any 2000 s'incorporaren..., és a dir, total llibres i fulletons incorporats, l'any 99 varen ser 3.170 i l'any 2000 varen ser 2.834; en canvi, d'audiovisuals, se n'incorporaren 163 l'any 99 i se n'incorporaren 221 l'any 2000. Per tant jo diria que l'any 99 i l'any 2000, si sumam el nombre de llibres i de materials audiovisuals més o menys està empatat en uns 3.000 i escaig nous elements que passen a enriquir el fons de la biblioteca. Quant a nombre de llibres deixats en base al funcionament del servei de préstec, uns 30 i busques cada any -no diguem els centenars- uns 30.000 i busques cada any, i després el préstec també d'audiovisuals uns 1.600 cada any, és a dir, la cosa està estabilitzada a l'espera d'una empenta que se suposa que serà una mica més definitiva.

I després també els podria comentar una sèrie d'activitats que tenen previstes per a l'any 2001 que es van fer: l'hora del conte, exposicions lligades -val a dir que exposicions molt casolanes, entre cometes, com que no ens sent la directora, exposicions molt casolanes, no és aquest tipus d'exposició probablement que hauria de fer la biblioteca, però en aquest moment es fan aquestes- lligades..., jo què sé, per exemple a una exposició de dibuixos -aquesta dedicada al públic infantil- basada en dibuixos de Walt Disney, productes Walt Disney, lligats a Mary Shelley en ocasió del 150è. aniversari de l'escriptura de la novel·la Frankenstein, lligat als premis de literatura que hi ha cada any: Nobel, Cervantes, Ramon Llull...; commemoració d'aniversaris, centenaris, per exemple aquí veig que pretenen fer una activitat dedicada a recordar la figura de Leopoldo Alas, Clarín, autor de *La Regenta*, enguany farà 100 anys que es va començar a donar el premi Nobel de literatura, una altra activitat lligada a això... És a dir, repetesc, activitats relativament modestes, discretes, però que contribueixen una mica a fer una certa dinamització.

Això seria fonamentalment el tema; ja li he dit el pressupost abans, etc. Bàsicament de la Biblioteca Pública de Mallorca diria aquestes coses.

Després passariem a la següent... Em sol passar, això de perdre un full, a mi. Bé, he deixat un full però és igual, crec que me'n sortiré.

Bé, passem a la Biblioteca i Arxiu de Maó. Biblioteca i Arxiu de Maó torna a tenir el mateix problema que la Biblioteca Pública de Mallorca en relació al personal. Hi ha un total de 17 places creades i n'hi ha 9 de creades; els comentaris que he fet abans també són vàlids ara. La Biblioteca Pública i Arxiu de Maó en termes de pressupostos l'any 99 tenia 40 milions de pessetes i l'any 2001 en té 48; ha augmentat, per tant, en tres anys 8 milions de pessetes. Evidentment no són grans creixements, però això permet tenir més recursos de gestió ordinària, millorar una mica els elements informàtics, poder fer alguna publicació... 8 milions de pessetes no és cap fortuna però és qualque cosa, i evidentment el capítol de personal més o menys estabilitzat.

Dades en relació a les activitats i al funcionament de la Biblioteca Pública i Arxiu de Maó: per exemple, en aquests moments la Biblioteca Pública l'any 2000..., en aquest moment no, l'any 2000 tenia 5.765 carnets de lector, cosa que està molt bé, i aquests 5.765 carnets de lector generen 48.430 exemplars en servei de préstec, i els audiovisuals generen 13.394 consultes. S'ha fet una feina de catalogació important l'any 2000, s'ha acabat de catalogar la secció menorquina i el catàleg ha quedat constituït per 3.574 títols; la previsió és que l'any 2001 es farà una edició d'aquest catàleg. I el catàleg general de la Biblioteca i Arxiu de Maó en aquests moments -aquests moments vol dir l'any 2000- són 44.733 títols.

Això, parlava de la biblioteca, exclusivament, no de la biblioteca i de l'arxiu, les dades que donava ara feien referència exclusivament a la biblioteca. En relació a l'arxiu, aquest ha tengut 339 visites d'investigadors que han generat 709 consultes. En el catàleg general de l'arxiu s'han afegit 12.359 títols -jo en aquest moment, Sr. Gornés, no li sabia dir si la paraula títols equival a documents, en aquest moment no ho sabia dir però supòs que són bastants pròxims- i el nombre de catàlegs, el nombre d'exemplars catalogats del fons antic ha estat de 1.645.

A més a més s'han fet una sèrie d'exposicions, a la biblioteca i arxiu: una exposició titulada "L'Arxiduc Lluís Salvador i la Biblioteca Pública de Maó", el document de l'Arxiu de Maó en el 14è. Congrés internacional d'arxius que es va celebrar a Sevilla i on hi va haver un estand de la conselleria que donava a conèixer els nostres arxius, i després s'han fet una sèrie de publicacions: un fulletó adreçat als petits, que és aquest que vostè deu conèixer, un punt de llibre de l'Arxiu històric de Maó, un díptic de l'Arxiu històric de Maó, aquest; això sobretot es va editar -era un material que no existia- sobretot es va editar pensant en l'estand de Sevilla, per donar a conèixer una mica els nostres fons a la resta d'arxius de l'Estat. En aquests moments està en preparació la guia de l'Arxiu històric de Maó; en canvi l'any passat es va editar la de l'Arxiu del Regne de Mallorca. Està també en llista d'espera per a les publicacions, que supòs que serà enguany, l'inventari de l'arxiu de la Universitat de Maó Francesc Hernández Sans, que s'editarà en col·laboració amb l'ajuntament, i després es va editar el cartell de l'exposició Arxiduc Lluís Salvador. Altres coses que es varen fer: Es va participar en alguns congressos, etc., etc. Bé, això ho deixaré.

Sala d'actes. A la sala d'actes s'han fet 68 actes, 55 entitats han utilitzat les sales i al llarg de l'any la sala d'actes de l'Arxiu Biblioteca de Maó ha estat ocupada 172 dies.

Projectes 2001. Jo diria que els tres més importants, possiblement, són la publicació del catàleg de la secció menorquina, jo crec que això pot ser una cosa important, la continuació del treball d'elaboració del catàleg col·lectiu del patrimoni bibliogràfic i també es pretén, coincidint amb el Dia del llibre, fer una exposició titulada "Imatges de Menorca de fa 100 anys", i després hi ha tota una sèrie de coses més que també apareixen relacionades aquí i que els puc ampliar enviant-los les fotocòpies, si volen.

La Biblioteca Pública de Maó ja he indicat el pressupost que havia anat incrementant però, a més a més, per a l'any 2001 hi ha prevista una inversió important de 50 milions de pessetes que farà el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports, que servirà per executar un projecte de reforma de la planta baixa i el soterrani de la biblioteca, cosa que representarà una millora global de l'equipament.

Ara passaríem a l'Arxiu Històric del Regne de Mallorca. A nivell de personal ens tornam a trobar amb una situació molt semblant: 18 places creades i 9 dotades, evidentment del tot insuficient per a un arxiu importantíssim, com ho són els altres dos, però la magnitud d'aquest encara és més gros i per tant no té gaire sentit que les proporcions de personal siguin bastant semblants. El pressupost del 99 al 2001 ha passat de 46 milions de pessetes a 51.967.000, o sigui, ha augmentat uns 5,5 milions de pessetes en tres anys el pressupost, amb la mancança del pressupost del capítol 1, i l'estadística, diríem, de dades d'utilització de l'arxiu més o menys és la següent: l'any 2000 han visitat l'arxiu -se suposa que l'han visitat exceptuant uns pocs que poden ser grups d'alumnes que han visitat l'arxiu dins el programa "Viu la cultura", que una de les coses que s'ofereixen són visites a l'arxiu i a les biblioteques- ha tengut com a nombre de visitants 3.298 visitants, 986 investigadors, i aquests investigadors han sol·licitat i utilitzat 10.266 documents. Evidentment aquí també se'ns indica el nombre de fotocòpies fetes, 31.000, però això no té..., 1.104 microfilms, etc.

Incorporació de documents. S'ha incorporat tota una sèrie de documents, igualment que s'han incorporat a Maó, que ha aparegut la quantificació; aquí en canvi m'apareix també la relació d'algunes coses. Per exemple, de l'Audiència 415 documents, de l'Escrivania cartes reials, que això deu ser lògicament documentació històrica, en canvi l'Audiència possiblement és documentació administrativa ja en desús que va a parar a l'arxiu; enguany una secció important ha estat la documentació de l'Institut d'Estadística de Balears, que se'ls estava podrint tota la documentació i l'han cedida a l'arxiu, i també documentació relacionada amb notaris, exactament 3.722, i documentació relacionada amb reial patrimoni -li he de confessar que en aquest moment no estic massa en condicions d'especificar la naturalesa d'aquesta documentació- 538 documents. Això dona un total de 10.000 documents nous que s'han incorporat enguany a l'Arxiu del Regne de Mallorca.

De cara a l'any 2001, què es fa comptes fer? Es fa comptes fer una inversió en aplicació de noves tecnologies dins l'àrea d'informació arxivística, i en matèria de publicacions un volum que parlarà o que tractarà de la restauració de documents a l'Arxiu del Regne de Mallorca; ja sap vostè que des de fa uns anys s'està fent una tasca de restauració de documents (després parlaré un moment gràcies a què es fa). Després s'editarà el famós llibre d'en Josep Maria Quadrado, *Privilegios y franquicias de Mallorca*, que es publicarà una edició facsímil d'aquesta obra d'en Quadrado però amb un estudi previ i amb una descripció dels manuscrits utilitzats per Quadrado per elaborar aquesta obra; es publicarà, com he dit, el facsímil de text original. Després un altre llibre que es publicarà és el *Llibre dels drets universals de la Universitat de la ciutat i regne de Mallorca*, que és un còdex importantíssim que, entre altres coses, n'emprenem el seu estudi perquè de cada vegada pot anar essent més difícil que hi hagi especialistes capaços de fer-ne transcripcions, d'aquest tipus de documents; això és un problema que se'ns pot anar acostant i encara volem aprofitar unes persones bastant majors que existeixen en aquests moments encara a Mallorca capaces de fer la transcripció perquè estan prou familiaritzades i, per tant, faran una transcripció del tot rigorosa i, a la vegada, lògicament, un índex onomàstic, topogràfic, de matèria, d'estudi de context històric i, sobretot, l'edició de la transcripció que és una cosa que malauradament de cada vegada pot haver-hi més pocs especialistes que estiguin en condicions de fer-la.

Després una altra edició que es té prevista per a enguany és el *Llibre dels privilegis del Regne de Mallorca*, que és el còdex més important que es conserva a l'Arxiu del Regne de Mallorca i que implicarà un estudi integral d'aquest còdex amb totes les seves corresponents anotacions, sempre amb un màxim rigor científic.

Evidentment, abans ha sortit el tema, és que l'Arxiu del Regne de Mallorca, a partir d'un conveni que va establir l'anterior govern amb la Banca March i que amb aquest govern continua i s'ha ampliat l'aportació econòmica, es va poder crear, com sap vostè, com saben vostès, un taller de restauració de documentació que en aquests moments maneja uns recursos importants, 19 milions de pessetes exactament l'any 2001 d'inversions previstes, i que permet anar restaurant documents no tan sols del propi arxiu, sinó també d'altres institucions públiques de les Illes Balears. Malauradament les peticions són molt més grans en termes quantitius que les possibilitats reals de treball d'aquest servei de restauració, l'existència del qual és possible gràcies a aquesta aportació de la Banca March en una línia, repetesc, oberta l'anterior legislatura que ara ha estat continuada i potenciada.

De principi aquestes serien les coses que hauria informat dels tres centres que gestiona en aquests moments la Conselleria d'Educació i Cultura, tot això contextualitzat en una fase de transició; sobretot sembla que queda al marge d'aquest fet l'Arxiu Històric del Regne de Mallorca perquè se li suposa -i la té- una dimensió més balear que estrictament insular de la Biblioteca Pública i l'Arxiu de Maó i de la Biblioteca Pública de Mallorca, la cessió de les quals, en termes de gestió, se suposa que s'està tramitant, i que possiblement l'any 2000, l'any 2000

no, l'any 2001 o a principis de l'any 2002 s'executarà en els consells insulars. Esperem que sigui en les millors condicions possibles i amb l'esperança que els consells de Mallorca i de Menorca podran solucionar mancances que des de fa 20 anys s'arrossegueu i que realment diuen molt poc a favor de les diferents administracions públiques, aquella de la qual jo en aquest moment som titular inclosa.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Procediria ara, si els grups ho demanen, la suspensió de la sessió. Veig que no, per tant passarem a les preguntes o observacions i, en primer lloc, intervindrà el Grup Parlamentari Popular que és l'autor de la sol·licitud de compareixença. Té la paraula el diputat Sr. Gornés i Hachero.

EL SR. GORNÉS I HACHERO:

Gràcies, Sr. President. Primer de tot agrair l'extensa i documentada intervenció del conseller referent a les diferents estadístiques, que donen una idea de quin ús es fa d'aquests centres, principalment de les biblioteques que estic segur que el conseller coincidirà amb mi que són un dels exponents -i queda demostrat, com dic, amb les dades- d'ús cultural, fins i tot per sobre dels museus que paradoxalment podria semblar que són institucions més atractives de cara a l'oci cultural, i evidentment ha quedat palès que no és així.

Malauradament, al meu entendre, aquests centres no han tingut el paper protagonista que realment es mereixen, més i tot quan hi ha equips professionals tècnics al capdavant que amb moltíssima voluntat i, com ha dit el conseller, amb pocs recursos, han tirat endavant amb un grapat d'iniciatives que fan que alguns d'aquests centres puguin servir fins i tot com a model per a altres.

Respecte a l'increment del pressupost a les diferents comparatives que ha fet entre el 99 i el 2001, evidentment és una voluntat del Govern que hi sigui, però també hauria de reconèixer la voluntat de l'equip de l'oposició que, amb diferents esmenes acceptades, evidentment, pels grups que donen suport al Govern, van aconseguir que s'incrementessin un poquet més aquestes partides. Açò a mode de..., perquè en quedi constància, vaja.

Jo sí que, feta aquesta introducció, incidiré en algunes de les coses que no ha comentat el conseller, segurament perquè, bé, se'n podria parlar moltíssim. De fet crec que és la primera vegada que se'n parla en els darrers sis anys, de biblioteques i arxius, en aquesta casa, i que jo recordi com a diputat no havíem entrat en debats d'aquest tipus i pens que és interessant aprofundir un poquet en la qüestió tenint, sobretot, en portes aquest traspàs de competències quant a la gestió cap als consells insulars per tal que tots els grups polítics sapiguem a què ens hem d'atendre en aquest procés de negociació entre el Govern i els consells, que a nosaltres ens hagués agradat que poguéssim ser un poc més concret respecte

als terminis i als detalls que s'estan negociant respecte d'açò, perquè tots els grups i partits polítics tinguessin complida informació al respecte i poguéssim expressar el nostre criteri.

Ve, potser, un poc al cas; és un tema marginal emperò important per acabar d'arrodonir el panorama de la situació de les biblioteques i els arxius, el tema de la Llei de biblioteques i arxius, que fins i tot vostè es va comprometre, si no record malament, a tramitar-la dins aquesta mateixa legislatura, que em pens que és un mandat explícit de la Llei de patrimoni històric espanyol del 98 i que, com dic, dóna el marc jurídic, donaria una certa seguretat quant al perfil del marc en el qual les biblioteques, no només les de gestió pròpia del Govern de les Illes Balears, sinó municipals, locals, etcètera, s'haurien de moure. Jo pens que és un tema important, poder-lo contemplar, i que bé, tots sabem que el Parlament va bastant ple de feina i de tramitació de lleis, però nosaltres entenem que seria molt interessant poder comptar amb un instrument d'aquest tipus.

El conseller no ens ha fet una valoració de mancances, de necessitats prioritàries a curt, mig, llarg termini, de cadascun d'aquests centres, que nosaltres entenem que poden ser molts, però ens agradaria saber quina seria la prioritat d'acció d'actuació de la Conselleria per tal de suplir aquestes mancances que moltes vegades, algunes es detecten per l'ús diari normal de la gestió d'aquests centres, i d'altres són decisions quant a omplir buits importants, dels quals alguns ja ha esmentat el conseller.

També ens agradaria saber un tema que ja vàrem respecte dels museus, i és si aquests centres compten amb totes les assegurances sobre béns i persones que pertocaria com a centres públics, per tal d'evitar situacions desagradables en molts de sentits. Sabem que el Govern es va comprometre a elaborar un protocol de seguretat i d'emergències, no sabem si açò es farà extensiu també a aquests altres centres, i no només per als museus.

Respecte de les polítiques de foment d'ús d'aquests centres, també ens agradaria saber quins plans, ja sé que estam dins aquesta provisionalitat de traspàs, però jo pens que açò no deixa de ser d'obligat compliment, que el Govern mentre tengui la responsabilitat de la gestió directa d'aquests centres, que apliqui les polítiques necessàries per tal d'incrementar l'ús i foment dels diferents programes que ens ha esmentat: hàbits de lectura, tant per a adults com per a infants, hem de ser conscients que les biblioteques de cada vegada acullen més molt de públic infantil, i que s'han d'habilitar i posar en marxa els programes adients i els materials necessaris per tal de donar compliment a aquesta necessitat.

Respecte de la introducció de noves tecnologies, no ho ha esmentat massa tampoc, i a nosaltres ens agradaria saber quines previsions hi ha. Estam en un món interconnectat, podem disposar de tot tipus d'informació, i les biblioteques de cada vegada més s'estan convertint en centres on els interessats poden servir-se no només de llibres i de documents, sinó d'informació a través d'Internet, o en col·laboració també amb altres biblioteques que puguin estar interconnectades pels diferents mitjans tecnològics. Voldríem saber també quin

resultat està donant el programa informàtic (...) Millenium, de recent aplicació, i saber si és satisfactori, o si té un potencial que s'hauria d'ampliar.

Respecte dels arxius, evidentment són centres d'una importància cabdal per tal de preservar el patrimoni documental de les nostres illes. Evidentment quan feim el repàs de visites i d'ús, són centres que no es poden comparar estadísticament amb l'ús que se'n fa de biblioteques i museus, però evidentment sí que coincidim amb la importància que té que estiguin ben dotats, i particularment ens fa pensar que tal vegada sí que s'hauria d'aplicar una política decidida en el sentit d'habilitar els instruments, els laboratoris i els mitjans necessaris per tal que aquests tallers de restauració, que ja n'hi ha un que funciona aquí, a Mallorca, i que crec recordar que se n'intentava posar en marxa un a Menorca, fossin una realitat, per tal de donar abastament a aquesta gran demanda, almanco pel cas concret i particular que conec de Menorca, on tots els ajuntaments responen massivament a aquesta demanda de restauracions.

I un poc açò serien les diferents reflexions que el nostre grup volia fer-li. Si ens ho pot respondre, quedaríem complimentats. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Sr. Conseller, pot contestar, individualment o globalment, com vulgui.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President, senyores diputades, senyors diputats. Sr. Gornés, vostè ha plantejat moltes qüestions, i algunes no les hi podré contestar, perquè tenen un grau de detall que en aquests moments malauradament el director general no hi és, i no les hi podré contestar jo, però evidentment en qualsevol moment estam disponibles per fer-ho.

Jo comentaré algunes de les coses que vostè ha dit. Supòs que me'n deixaré algunes altres. El tema del traspàs als consells insulars, per les notícies que en tenim, evidentment el director general de Cultura ha assistit a les reunions, estava pendent d'uns darrers acords de tema econòmic, i sembla que la cosa ja està prou madura com perquè aquests propers mesos ja pugui plantejar-se formalment la iniciativa legislativa que generarà aquest traspàs.

El tema de la Llei de biblioteques i arxius, jo també crec que seria bo que s'aprovàs aquesta legislatura. Jo crec que a l'any 2001 pot entrar el projecte al Parlament. Crec que per fer aquesta llei s'ha de comptar molt amb els consells insulars, i així ho farà lògicament el Govern, encara que sigui el que promogui la iniciativa legislativa. Així i tot aprofit per dir que ja hi ha un primer esborrany elaborat, de consum més intern, i s'està pendent que es creï un equip, fonamentalment generat des de l'Institut d'Estudis Autònoms, perquè tenguí el màxim rigor científic en termes jurídics administratius, però evidentment a partir de les informacions que es generaran des dels propis

conexidors de les biblioteques i dels seus funcionaments. Així i tot, repetesc, aprofit l'ocasió per dir que el tema de les biblioteques i els arxius a les Illes Balears no és fonamentalment un problema de manca de legislació que l'ordeni, l'organitzi, etcètera. Jo crec que la Llei de patrimoni n'és una mostra evident. El problema és un problema de recursos econòmics disponibles per aplicar a la gestió dels arxius i les biblioteques. Pot ser un problema de model, jo crec que el fet que depenguin exclusivament de cada illa, del consell de cada illa totes les biblioteques, pot ajudar, i molt, a racionalitzar el model de les biblioteques públiques, que això possiblement allà on es poden veure més els efectes positius és a Mallorca, on n'hi ha un nombre major, moltes de les quals d'una manera directa estaran exclusivament en mans, la seva gestió, del propi Consell de Mallorca; i també és un problema de disponibilitat de personal qualificat per fer-ne una bona gestió, tant professional com de difusió social de les biblioteques.

En realitat, posats a marcar mancances, aquí li puc dir que tenc un full que ho determina, quines serien les prioritats que en termes de biblioteques i arxius s'haurien de considerar, i aquestes serien una mica les prioritats que nosaltres consideram, i que evidentment van lligades a les mancances que es detecten. És evident que una primera prioritat és procurar que la construcció de la nova Biblioteca Pública de Mallorca a Can Sales vagi per bon camí, i que en el termini dels dos anys, que és el termini previst, es pugui concloure la realització de l'obra; i per tant ja ben aviat, jo crec que en coordinació permanent amb el Consell de Mallorca, es prepari i es programi el trasllat de la Biblioteca Pública, ubicada en aquests moments al carrer Ramon Llull, a Can Sales.

Després en relació a la casa de cultura, és evident que una vegada que la biblioteca hagi estat traslladada a Can Sales, serà necessària una reordenació global dels espais de la Casa de Cultura. Per exemple, és evident que l'Arxiu necessita més espais, entre altres coses perquè encara hi ha molts d'arxius institucionals, de seus de ministeris, etcètera, que en aquests moments tenen una gran quantitat de documentació administrativa, que seria bo que a partir d'un cert desús d'aquesta documentació administrativa, i prèviament seleccionada i filtrada pels professionals que han de depurar aquests fons, es traslladàs la part que històricament tenguí interès a l'Arxiu.

Després també és necessari reordenar els espais de la Biblioteca Pública de Maó i l'Arxiu. Actualment comparteixen espai i personal, i seria bastant sensat que això generàs un cert desdoblament, però en qualsevol cas pensam que ja serà una decisió a prendre pel responsable de cultura del Consell de Menorca en el moment que calgui.

Una altra gran mancança, que ha de ser una prioritat, és solucionar d'una vegada per totes les mancances en personal qualificat que tenen aquests centres, qualificat i no qualificat. Quan dic no qualificat vull dir no qualificat en termes de gestió professional de les biblioteques, per exemple conserges, que també han de ser personal qualificat, però no en termes de gestió professional del món de les biblioteques. És un tema pendent, i que en la mesura que es pugui estaria bé que dins el

procés del traspàs es miràs d'arreglar com més millor, i en qualsevol cas hi ha el repte d'aquestes places que s'hauran de dotar a la força, segons conveni amb el Ministeri, referides a la biblioteca de Can Sales.

També jo crec que és bo que es vagi incrementant, encara que sigui amb petites quantitats, el pressupost de cadascun dels centres, no tan sols en capítol 1, com he dit abans, sinó en capítol 2 i en capítol 6. Recordin que una de les coses que jo vaig presentar com un gran avanç, que no deixa d'empeguer una mica, que això sigui un gran avanç, és que l'electricitat del Museu de Menorca passava d'estar pressupostada en 400.000 pessetes a estar pressupostada en 4 milions de pessetes.

El capítol 2 encara necessita incrementar, i també necessita incrementar el capítol 6. A les Illes Balears en aquests moments seria molt raonable que totes les institucions públiques estiguessin mentalitzades i tenguessin recursos per destinar a l'adquisició d'un patrimoni documental i bibliogràfic que en molts dels casos té l'origen dins famílies aristocràtiques d'història secular que han arreplegat una documentació impressionant i que estan en un moment de certa desfeta del patrimoni familiar, i que convendria que estiguéssim tots a l'aguait, i malauradament tenc la sospita que podem no estar a l'altura de les circumstàncies que es requeririen, entre altres coses perquè en aquest país nostre, abans que s'imposàs una cultura de mecenatge i d'altruisme de cessió de fons públics, s'ha imposat la cultura d'intentar treure rendiment d'aquest patrimoni, cosa que tampoc no és que em sembli condemnable, però que lògicament les institucions públiques en patiran les conseqüències, si és que no volen que una part d'aquest patrimoni fins i tot es pugui fer malbé, i fer malbé vol dir dispersar-se, etc., etc., i per tant també serà bo que des del consells insulars, que són els competents en patrimoni, s'estableixin els mecanismes legals -ja sabem quins poden ser els mecanismes legals- per evitar possibles atropells d'aquest patrimoni.

I aquestes serien una mica les prioritats que a mi en aquest moment se m'ocorre esmentar. Ha parlat del tema de les assegurances d'arxius i biblioteques. Li he de confessar que en aquest moment no estic en condicions de dir-li en quina situació es troba; nosaltres en diverses ocasions hem sol·licitat tant a la Conselleria d'Interior com a Presidència que dins les possibles polítiques de millora del que és el patrimoni de la comunitat autònoma fessin alguna cosa en aquest àmbit, però en aquest moment no estic en condicions de dir-li si ja s'ha fet, si s'està fent o si encara no s'ha començat.

Polítiques de foment de l'ús dels arxius i les biblioteques. Una cosa que es fa, que és modesta, és el foment del coneixement d'aquests equipaments a través de la seva inclusió en el programa "Viu la cultura" dedicat als escolars, que els proposam i els facilitam que visiten museus, arxius i biblioteques.

Quines previsions hi ha en noves tecnologies? En general hi ha una progressiva voluntat d'anar ampliant els equipaments informàtics dels diferents centres, una mica l'increment del pressupost que s'ha produït del 99 ençà una part substancial

es dedica a aquesta qüestió, i en relació al programa informàtic que s'està aplicant des de fa poc temps li he de confessar que en aquests moments no sé quina primera valoració se'n fa; en principi semblava que plantejava més problemes dels previsibles, que és el que sol passar sempre en qüestions relacionades amb la informàtica, que sembla que ho ha de solucionar tot d'un cop i després resulta que mesos, i mesos, i mesos de temps és el que acaba essent el càstig que s'ha de passar i assumir, i em sembla que en aquest cas passava això, però també em sembla recordar que la darrera vegada que en vaig parlar amb el director general m'havia dit que ja es començaven a resoldre tots aquests emperons. Per tant esperem que es resolguin definitivament i que representi una millora aquest programa informàtic que, entre altres coses, permet, si no ho record malament, posar en una xarxa única tots els fons bibliogràfics de les Illes Balears que això, sense cap dubte ni un, serà un gran avanç, un gran guany per a tots els usuaris.

Aquestes serien algunes de les coses que li podria contestar a partir de les preguntes i comentaris que vostè ha fet. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Sr. Gornés, si vol replicar..., no? Per tant passariem a la intervenció de la resta de grups parlamentaris. Per part del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista té la paraula el diputat Sr. Buele.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Moltes gràcies, Sr. President. Volem intervenir, des del Grup Parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista, primerament per agrair la presència del conseller d'Educació i Cultura en aquesta comissió parlamentària, i en segon lloc també agrair al Grup Parlamentari Popular per haver sol·licitat aquesta compareixença del conseller d'Educació i Cultura perquè, com ha reconegut el mateix portaveu del Grup Parlamentari Popular, el tema de biblioteques i d'arxius gestionats per la CAIB, en aquests darrers sis anys aquesta cambra ni l'ha debatut, segons les seves paraules, i per a nosaltres el tema de biblioteques i arxius té molta importància, perquè és un element no únicament que permet mantenir un cert nivell cultural, o que permet difondre determinats aspectes de la cultura, sinó que fins i tot es pot convertir en un lloc de creació cultural.

És per això que, en felicitar el Grup Parlamentari Popular per haver sol·licitat la compareixença del conseller d'Educació i Cultura i veure que eren quatre els diputats que l'havien sol·licitat, i constatar que ni a això s'arriba en aquesta comissió parlamentària pel que fa a la presència de diputats, volem remarcar aquest contrast que suposa, d'una part, el fet de dir que és important el tema i, de l'altra, veure l'absència notable i considerable.

Tot i això nosaltres el que sí volem fer, arrel de les paraules que ens ha dirigit el conseller d'Educació i Cultura, és remarcar dos o tres aspectes si m'ho permeten. Ens ha parlat de quatre equipaments, dues biblioteques, dos arxius, uns a Menorca,

uns altres a Mallorca, i per a nosaltres són uns equipaments molt importants a nivell fins i tot europeu. El diputat que els parla, que ha estat usuari d'arxiu i biblioteca aquí a Mallorca, no a Menorca ni a Eivissa, així s'ha de reconèixer, ni a Formentera tampoc, però sí aquí a Mallorca, ha pogut comprovar que efectivament, pel contingut que tenen aquests equipaments, són molt rics en contingut, tan rics que per ventura des de fora se'ls valora molt més que no, fins i tot, des de dins, des d'aquestes illes nostres.

Per això és que voldríem encoratjar el conseller d'Educació i Cultura a fer front a allò que ell ha qualificat, i nosaltres assumim també en aquest sentit, com a gran problema, com a gran vergonya, com a gran negoci de l'Estat, com a càncer permanent d'aquests equipaments, comés el desfasament que existeix entre el personal que ha de treballar dins aquest equipament; aquí ens parlava de la Biblioteca Pública de Mallorca, de 21 places creades i 10 dotades. Llavors, des del nostre punt de vista creim que l'actuació del Govern de l'Estat espanyol, que és el titular d'aquests equipaments i d'aquestes instal·lacions, no ha estat l'adequat, no ha tengut en compte el valor que tenen aquests equipaments, l'atenció que es mereixen, la dotació econòmica amb què han d'estar dotats i, per tant, d'una manca de dotació econòmica, conseqüentment se'n deriva, d'aquesta manca de dotació econòmica conseqüentment se'n deriva llavors l'estat actual en què es troba, deplorable al cent per cent i que jo crec que és vergonyós a aquestes alçades, segle XXI, que tinguem uns arxius i unes biblioteques amb l'estat en què els tenim ara.

Llavors, creim que és tasca d'un govern progressista i nacionalista fer front a aquestes dificultats que són males d'investir, però per això encoratjam el conseller d'Educació i Cultura, i entenem que aquests equipaments públics que són gestionats pel Govern de les Illes Balears han d'arribar a servir de complement, ja que la gestió correspon al Govern de les Illes Balears en aquests equipaments, no obstant això creim que han de servir també de complement per donar suport a altres biblioteques, a altres arxius de caràcter més municipal, de caràcter també més particular com poden ser els diocesans o com poden ser els de determinades famílies, a fi que aquest govern progressista i nacionalista pugui intensificar aquesta labor cultural entre la ciutadania. Nosaltres sí que creim que un país com el nostre té dret a ser més culte i, per tant, a disposar d'aquells mitjans que el puguin ajudar a ser més culte.

Voldríem acabar simplement insistint en un dels aspectes tangencials que ha tocat el conseller d'Educació i Cultura, però que creim que de cara al futur té la seva transcendència, i és quan ens ha parlat d'aquesta labor necessària que fa falta fer amb les transcripcions rigoroses de còdexs rellevants que tenim aquí en aquestes illes i que només tenim en aquestes illes, que no existeixen a cap altra banda del món i que no tenim els recursos suficients com per poder-los tractar adequadament i fer-los arribar a les generacions futures. En això insistiria molt en la necessitat, que creim que des de la Conselleria d'Educació i Cultura deuen tenir present, d'una col·laboració molt més estreta amb la Universitat de les Illes Balears per facilitar que aquells estudis de paleografia o estudis de documents antics que per ventura no tenen l'estímul i l'impuls que farien falta per

al tractament d'aquests documents, siguin empesos i siguin duits a terme, si més no en col·laboració amb altra gent que sí que en sap, d'aquests temes.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Buele, en nom del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista. Ara pertoca al Grup Parlamentari Socialista; Sr. Pons, té la paraula.

EL SR. PONS I PONS:

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, Hble. Conseller, la cultura està en crisi. Està en crisi la cultura, està en crisi el nombre de diputats, el nombre dels paleògrafs i fins i tot dels mitjans de comunicació, que es veu que açò de la cultura no és una cosa que promogui la venda de diaris.

Però hi ha dos aspectes que sí, sobre els quals voldríem opinar. Primer, és diferent la política que es pugui dur sobre arxius i la de biblioteques: la d'arxius està dedicada a la preservació d'un patrimoni que no oblidem que s'està fabricant cada dia, i el nostre interrogant..., primer de tot una afirmació: la política correcta estaria dedicada primer de tot a la preservació d'aquest patrimoni arxivístic i, segona, quina quantitat de disponibilitat hi ha perquè els investigadors, que en aquest cas són el cos d'usuaris que necessita més que estiguin ben ordenats aquests arxius, com els troben, perquè de cara al futur hem de tenir en compte que el suport en què es produeix la documentació moltes vegades tenen una vida molt més limitada que el paper. Se suposa que hi ha certs tipus de fotocòpies que no resistiran 50 anys; per tant, la informatització o el tractament informàtic d'aquests fons sembla una cosa prudent.

No parlarem de diners, perquè hi ha més idees que diners sempre, quan es parla de cultura, i sobretot quan es volen fer actuacions no tan sols en infraestructures sinó amb augment o dotació de la plantilla necessària perquè pugui funcionar correctament una instal·lació d'aquest tipus. Per tant la política, i jo crec que és encertada, de fer el màxim perquè aquest patrimoni es conservi bé i no tenguim perill d'humitats, o d'incendis, o del que sigui, i que estigui a l'abast d'una manera fàcil dels investigadors ens sembla la política correcta.

Un com què quant a recuperació d'arxius que haurien de ser públics i haurien de ser aquí, una part dels quals pot ser, per exemple, a Salamanca, que és producte de la repressió de l'any 39, certs arxius que tenen a veure, sobretot a Menorca, amb la història del segle XIX i primer terç del XX i tendrien prou importància. Posarem per exemple tot l'arxiu de la maçoneria, que va tenir un paper preponderant dins la història de Menorca. Són allà, són al carrer Trafalgar molt ben arxivats i hi ha hagut investigadors que (...), però és així. S'havia de reproduir una discussió vella perquè ja altres comunitats autònomes, la Generalitat de Catalunya, fa molts d'anys que també va demanar el mateix, i partits o organitzacions polítiques que van tenir el seu paper a la Segona República reclamen el mateix. Hi

ha opinions, i com que són opinions, que jo no crec que hi hagi ningú que tenguí tota la raó, hi ha els que són partidaris de mantenir un únic arxiu perquè els investigadors puguin trobar allà una concentració notable sense haver-se de desplaçar, i la solució seria el tema de microfilmear o escanejar els documents que hi pugui haver o, almanco, els de més interès perquè puguin estar a l'abast dels estudiosos d'aquestes illes.

Coincidim amb allò de les col·leccions privades de famílies conspícues de la societat d'aquestes illes, que no se sap molt bé què succeirà quan es produeixen herències estranyes que poden fer, efectivament, que una part important d'aquests papers, d'aquesta documentació, surti de la comunitat autònoma, amb la qual cosa empobreix el fons documentals que és una riquesa cultural, òbviament, de totes aquestes illes. No hi ha miracles, o hi ha diners, però el dret de retracte, o de poder accedir, o de calcular primer de tot a veure quins són els més importants, almanco, perquè mai no s'aturarà al cent per cent. Surten catàlegs a Anglaterra i a altres indrets de documents de les Balears, de les Illes, que òbviament qualcú els ha tret, no?, però aquesta política la deixaríem aquí perquè és una qüestió de continuïtat, seguretat i que estiguin ordenats perquè els investigadors hi puguin arribar, i augment, òbviament, dins el possible.

Segon, les biblioteques. No és un problema tan de legislació i de transferències als consells insulars el que ens preocupa, sinó la necessitat absoluta que hi hagi una política de coordinació a la Xarxa de biblioteques, qualsevol que sigui la titularitat, no hi ha ningú que pugui tenir molts de diners per tenir tota la producció literària que es produeix, o no literària, científica, però és una cosa importantíssima i és una política que ja s'aplica a molts d'indrets de la coordinació entre biblioteques, allà on cada biblioteca sap i demana els títols que no té i ja sigui amb un préstec durant un mes, durant un termini, poder proporcionar els títols que li fan falta. Per tant, no em preocupa tant la titularitat si és del consell o és del Govern de la comunitat autònoma d'aquestes Illes, o si és municipal o si és privat. Jo crec que en política de biblioteques el més important, a més de la conservació, la infraestructura i que tenguí un horari a l'abast estigui coordinada, coordinada entre totes les biblioteques, entre tota la Xarxa de biblioteques d'aquestes Illes.

Els usuaris bàsicament són ciutadans que encara estan en fase de formació, escoles, instituts, estudiants i els que encara creim en la galàxia de'n Guttemberg, i encara ens agrada llegir damunt paper, negre damunt blanc, però no és per una política que pugui fer un Govern que augmenti el número de lectors a una biblioteca, jo crec que la cosa fonamental és que el ciutadà sàpiga l'existència d'aquestes biblioteques, el sistema de préstecs com funcionen, com es treu un carnet de lector, els al·lots de les escoles ja ho saben i ja ho practiquen un nombre important d'ells, estendre la lectura a la resta de la societat no és una qüestió política, és una qüestió de societat, de valors, d'escala de valors, si és més el ser que el tenir, que no ho aclarim ara, ni ho aclarirà aquest Govern, encara que hi posi totes les arpes per fer canviar la consciència d'aquesta societat consumista.

Per tant, jo crec que més que la gestió, que la tenguí qui la tenguí, però que des de la conselleria ha de valer la pena, si es fa, si no es fa m'agradaria saber-ho, la coordinació que hi ha d'haver a tota la Xarxa de biblioteques d'aquestes Illes.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pons en nom del Grup Parlamentari Socialista. Per contestar té la paraula l'Hble. Conseller de Cultura.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Començaré per contestar el Sr. Buele, alguns comentaris. Jo no voldria que les meves paraules es mal interpretessin que les biblioteques i l'Arxiu de Mallorca i Menorca, Maó concretament, no siguin capaços en les condicions actuals d'oferir un bon servei als seus usuaris, jo crec que sí.

Després-ahir vaig tenir l'ocasió de dinar amb la Directora de la Biblioteca de Catalunya, que la conec personalment des de fa anys, va venir a Mallorca perquè a més de ser la Directora de la Biblioteca de Catalunya és una investigadora i en aquests moments fa un treball de recerca sobre Santiago Russinyol i ha estat dos dies a Mallorca, anant a biblioteques i em va parlar que havia estat molt ben atesa en cada cas, la rapidesa que li varen posar al seu abast la documentació que necessitava, etcètera. I a més vull aprofitar per dir que jo consider que el personal d'aquests tres equipaments dels quals jo he parlat avui, que han estat objecte de tractament en aquesta comissió i en aquesta compareixença, afortunadament hi ha professionals amb una capacitat de treball i un voluntarisme de treball admirables, que fan una magnífica feina, fan feina en condicions que no són les que haurien de ser i això no els impedeix que continuïn fent la seva tasca, etcètera. I per tant, jo crec que és de justícia dir-ho i jo ho vull dir, un personal amb molta dedicació, que encara sent la biblioteca no només professionalment sinó vivencialment, això jo crec que és molt important, hi ha determinades professions, possiblement gairebé totes, però n'hi ha més que les altres, que no basta sentir-les com a professions sinó que també hi ha d'haver un component vivencial important perquè començaria a fallar alguna cosa. En el cas de les biblioteques o els arxius això jo crec que passa.

Bé concretant alguna cosa que ha dit el Sr. Buele, és evident que el tema de la dotació és una herència enverinada del moment que es produeix el primer traspàs d'aquests equipaments al Govern de les Illes Balears, principis dels anys 80. En aquell moment no es va resoldre bé el tema del traspàs i malauradament els Governos posteriors no han resolt el tema i per això és important que tothom assumeixi les seves responsabilitats, l'Estat és el titular d'aquests equipaments i així com pot ser, no diré fàcil però no és impossible convèncer l'Estat perquè facin inversions puntuals, si que ja és absolutament impossible en aquestes alçades convèncer l'Estat que es torni a plantejar el capítol I que va transferir fa devers 20

anys, evidentment això ja seria una manera de perdre el temps absolutament inútil i no ho farem.

Així i tot, jo voldria recordar que a una compareixença, em sembla que fa una sèrie de mesos que també parlarem de personal, jo vaig donar unes dades comparatives respecte al personal d'arxius, biblioteques i museus, ara no record si només eren museus, tot era, amb altres de la resta de l'Estat i realment els paràmetres comparatius donaven uns resultats molt a la baixa en el nostre cas, tenint en compte nombre de metres quadrats de l'equipament gestionat i una sèrie de paràmetres més que en aquest moment no record, per tant, és un fet flagrant.

El Sr. Buele ha dit una cosa, que jo supòs que tots estam convençuts que és així i és que tenim uns equipaments culturals, uns arxius, unes biblioteques amb uns fons molts rics, no només els arxius, documentació històrica d'una gran importància sinó també uns fons bibliogràfic d'una gran importància, per exemple i estic parlant de memòria, la Biblioteca Pública de Mallorca em sembla que hi ha més de 300 incunables, que evidentment procedeixen com poden imaginar vostès de la replegada que va fer l'Estat en ocasió de la desamortització de les biblioteques dels convents de religiosos i religioses en ocasió de la famosa desamortització de'n Mendizábal, l'any 1833 si no record malament. És a dir, són uns fons riquíssims i jo particularment estic convençut que són uns fons desaprofitats, no tenim capacitat de treure-ne tot el rendiment que en podríem treure, ni en termes que serveixin de base per a investigacions científiques, ni reedicions en fascíml, ni exposicions, ni totes aquestes coses.

Una cosa que ha fet referència el Sr. Buele, que és una línia de treball en la qual estam fent feina ara, col·laboració més estreta amb la Universitat. Bé aquí jo voldria aprofitar per dir una cosa, jo ara en aquests moments som a la presentació de tres llibres, que són estudis històrics. La creació de la Universitat de les Illes Balears a l'àmbit de l'illa de Mallorca i supòs que en menor mesura les extensions universitàries que puguin existir a les altres illes, han potenciat extraordinàriament l'ús d'aquest fons documentals i bibliogràfics i si ara en aquests moments féssim una llista, que conec més, de totes les publicacions universitàries que han estat possible gràcies a la documentació de l'Arxiu Històric del Regne de Mallorca realment seria impressionant. Quina és una línia? I va lligat una mica amb el tema de la paleografia i el comentari que ha fet el Sr. Tirs Pons sobre la crisi de la cultura d'una manera global i universal. D'altra banda la cultura de les seves situacions en crisi en sol trobar grans estímuls per a la creativitat, per tant, tampoc no ens hem d'espantar massa, el problema és que si no hi ha ordinadors i bibliotecaris, la creativitat és d'un altre tipus dins l'àmbit de la cultura.

Aleshores en aquest moment estam treballant amb una línia de becaris de la Universitat, amb un component de beques per a formació, és una cosa que ja hi estam treballant i tenim molt enllestida i és evident que alguns d'aquests becaris hauran d'anar als arxius de les Illes i hauran de fer una feina de presa de contacte amb documents medievals, que de vegades són difícils de desxifrar i encara que la Universitat hagi rebut una

primera formació, probablement aquesta beca els permetrà una familiarització molt més intensiva i per tant, una formació molt més intensiva.

Respecte a la intervenció del Sr. Tirs Pons, ha plantejat un problema que és greu, és el tema de la desaparició física, del perill de la desaparició física de determinats documents, sobretot documents del segle XIX, que és quan el paper solia ser magre, molt magre. En canvi no passa a segles anteriors que els documents poden haver-se desdibuixat les tintes, però per exemple la premsa del XIX, jo ho sé per experiència pròpia, quan la fulleges es desfà a les mans en molts de casos. Per tant, és absolutament imprescindible que la consulta directa d'aquesta documentació sigui la mínima possible i evidentment el que no podem fer és negar als investigadors el dret a utilitzar aquesta documentació, per tant, es tracta de fer processos de digitalització molt intensius i molts generalitzats de premsa i de documents diversos i també es tracta d'intensificar la tasca dels tallers de restauració.

Respecte a possibles elements del patrimoni documental propis de Balears i generats per les Balears en un moment o un altre de la història que en aquests moments es troba físicament ubicats a altres arxius, d'allà on sigui. Jo crec que seria bo, i nosaltres ens ho hem plantejat però per manca de recursos no hem començat seria una incorporació d'aquesta documentació a través de microfilms, digitalitzacions, etcètera, per tal de fer possible que els nostres investigadors trobassin dins els nostres propis centres una documentació que seria necessària per als seus estudis històrics. Més enllà de l'element fetitxista de la propietat del document, que evidentment a mi m'agradaria que hi hagués determinats documents en els arxius de les Illes Balears, crec que allò que és important és garantir que els nostres investigadors tendran un accés fàcil i econòmic, perquè clar si has d'anar a Salamanca tres setmanes a mirar documentació, això val molts de doblers, que tenguéssim aquests documents disponibles i que hi hagués uns acords amb els arxius, diríem que conserven el document per tal que el seu traspàs amb la còpia i el format que correspongui a cada cas, sigui més fàcil.

Després ha comentat el tema de la coordinació entre les biblioteques, jo crec que és molt important això. El programa informàtic, jo crec que pot ser una primera passa i crec que sobretot la coordinació fonamentalment ha de ser d'àmbit insular, però crec que seria bo que hi hagués i crec que la llei hauria d'establir algun mecanisme de coordinació, perquè hi pot haver fons d'una illa que poden ser cedits a una altra per a usos temporals, intercanvis i per tant, seria bo que hi fos, encara que la coordinació ha de ser fonamentalment insular, pens jo. La coordinació jo crec que s'ha de basar sobre dos criteris bàsics, sobretot, no en el cas de les biblioteques populars que hi pugui haver en el meu municipi de 2.200 habitants, aquesta biblioteca ja sabem que ha de tenir, obres de referència, de consulta i novetats que facin ganes de llegir al lector en carnet o sense carnet de la biblioteca.

Ara les biblioteques que tenguin fons importants, una política de compres importants, jo crec que s'han de basar en el principi de la complementarietat, seria absurd que totes les

biblioteques ubicades a Palma fossin especialitzades en l'adquisició dels mateixos fons, quan a l'any 2000 només en català s'han publicat 7.000 títols nous i en el conjunt de l'Estat ha sobrepassat el 50.000 títols nous, evidentment estam plantejant unes magnituds absolutament inabastables, ja d'una manera universal, per tant, del que es tracta és d'anar especialitzant les biblioteques i també especialitzar les biblioteques en determinades coses. Jo crec que això permetria que es millorés considerablement, si totes aquestes coses fossin possibles, que joestic ben segur que ho seran.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. No hi ha rèpliques, pertant, després de donar les gràcies al Conseller de Cultura per acompanyar-nos en aquesta comissió i esgotat el debat i l'ordre del dia de la sessió d'avui s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma